

Usko ja epäusko

Aineistoa
kristittyjen yhteisen lähetyspyhän viettoon
13.–14.10.2007

Sisältö

Saatteeksi, Matti Korpiaho.....	3
Usko ja epäusko, Mark. 2: 1–12, Aimo Helminen	4
Jumala on johdattanut kansaansa, Heikki Huttunen	6
Trons uppkomst och förädling, Henrik Nymalm	8
Herran rukous, ekumeeninen sanamuoto	10

Kirjoittajat

Aimo Helminen

Suomen Adventtikirkon evankelioimistyön jaostojohtaja, pastori

Heikki Huttunen

Suomen ekumeenisen neuvoston pääsihteeri, ortodoksisen kirkon pastori

Matti Korpiaho

Sanansaattajat ry:n kotimaantyyön johtaja, ev.lut. pastori

Henrik Nymalm

Pastor, ped. mag., Missionskyrkan i Finland

Aineiston julkaisija:

Lähetysten yhteistyöryhmä (LYTR)

Suomen ekumeeninen neuvosto, SEN, www.ekumenia.fi

Suomen vapaakristillinen neuvosto, SVKN, www.svkn.fi

Suomen lähetysneuvosto, SLN, www.lahetysneuvosto.fi

Saatteeksi

Useana vuotena Lähetyksen yhteistyöryhmä (LYTR) on valmistanut materiaalin kristittyjen yhteisen lähetysspyhän viettämiseksi. Aineisto ja teema perustuvat Suomen ev.lut. kirkon kalenterin mukaisiin teksteihin.

Lähetysspyhää vietetään 13.–14.10.2007 ja teemana on *Usko ja epäusko*. Aihetta voi käsitellä sekä kotimaisessa että kansainvälisessä kontekstissa.

Tämän vuoden kirjoittajat ovat jälleen eri kirkkojen ja yhteisöjen edustajia ja jokainen tuo oman yhteisönsä erityispiirteitä jaettavaksi lähetystehtävämme vahvistamiseksi.

Tavoitteena on, että kristityt eri kirkoissa voisivat kokoontua yhteiseen lähetystilaisuuteen joko sunnuntaina tai muuna läheisenä päivänä. Työryhmän tavoitteena on korostaa kirkoissa yhteistä lähetysvastuuta ja mahdollisuuksia antaa yhteinen todistus Kristuksesta pelastajana. Erilaisuus tässä antaa rikkaan kokonaisuuden.

Tilastojen mukaan kolmasosa maapallon väestöstä on yhä edelleen kristinuskon ulkopuolella. Suuri osa heistä asuu perinteisen lähetystyön ulkopuolella ja sillä alueella on vain vähän lähetystyöntekijöitä. Rukouksen ja perinteisen lähetystyön metodien lisäksi on ajateltava myös muita nykyaikaisia sähköisiä viestimiä evankeliumin saattamiseksi kaikille kansoille.

Lähetysspyhänä kutsutaan erityisesti rukoilemaan kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen ponnistelujen puolesta evankeliumin saattamiseksi heille, jotka eivät vielä tai eivät enää usko Kristukseen.

Lähetyssyhteistyöryhmän valmistama materiaali on avuksi ja virikkeeksi seurakuntien viettäessä lähetysspyhää tämän asian äärellä.

Toivomme myös palautetta, miten tätä materiaalia on käytetty ja miten se palvelee. Mahdolliset huomiot ja ehdotukset otamme mielellämme pohdittavaksi valmistaessamme seuraavan lähetysspyhän materiaalia.

Jumalan runsasta siunausta lähetysspyhään toivottaen

Matti Korpiaho
LYTR:n puheenjohtaja

Aimo Helminen

Usko ja epäusko, Mark 2:1–12

Neljä miestä lähestyy erään kapernaumlaisen talon ympärillä tungeksivaa väkijoukkoa kantaen vuodemattoon kiedottua halvaantunutta miestä. Oven edessä oleva väkijoukko muodostaa läpipääsemättömän ihmismuurin. Päästäkseen sisälle he ottavat riskin, kiipeävät talon katolle ja alkavat määrätietoisesti kaivaa reikää kattoon siirtäen savea ja olkia syrjään. Pian reikä on riittävän suuri, jotta he voivat laskea sairaan ystävänsä Jeesuksen jalkain juureen. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, hän sanoi halvaantuneelle: "Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi."

Vapaaksi taakoista

Fyysinen sairaus voi olla taakka, mutta mielen taakat voivat painaa yhtä paljon tai enemmän. Halvaantuneen todellinen tarve ei ollut niinkään parantuminen kuin syntien anteeksisaaminen. Ihminen on kokonaisuus. Sen vuoksi halvaantunut sai sekä anteeksiantamuksen että terveyden lahjan. Mitään takeita pysyvästä terveydestä tässä ajassa ei kuitenkaan ole. Sairauksia tulee ja menee, mutta anteeksiantamus vie lähelle Jumalaa. Se oli pysyvä lahja. Syntien anteeksisaaminen merkitsi suurempaa muutosta kuin paraneminen. Jeesus tiesi tämän ja sen tähden hän halusi vapauttaa halvaantuneen miehen synnin painolasteista ennen kuin hän teki hänet terveeksi.

Usko avaa tien Jeesuksen luo

Kertomuksen neljä kantajaa kuvaavat niitä, jotka näkevät vaivaa viedäkseen vaikka vain yhden ihmisen Jeesuksen luo saamaan anteeksiantamuksen ja parantumisen. Seurakunta ei ole olemassa itseään varten vaan lähetystehtävää varten. Seurakunnalle on annettu tehtävä kertoa Jeesuksesta ja auttaa tarvitsevia. Usko on hyvin käytännöllistä. Tarvittiin kantamista, kiipeämistä, reiän hakkaamista ja uskoa siihen että vaivannäkö lopulta palkitaan. Jeesus näki heidän uskonsa ja se teki häneen vaikutuksen. Yhä tänään uskoa eletään todeksi seurakunnassa, joka parhaimmillaan on lähimmäisistä huolehtiva ja parantava yhteisö. Tämä toteutuu siellä, missä Jeesus on kaiken keskellä.

Jeesus ei kutsu meitä uskomaan yksin vaan yhdessä toisten kristittyjen kanssa. Meidän uskomme yhtyy toisten uskoon ja sillä on sisäisesti uudistava ja eheyttävä vaikutus elämäämme. Uskoessamme odotamme, mutta myös toimimme rohkeasti saadaksemme nähdä Jumalan armon ja rakkauden ihmetekoja keskuudessamme. Usko auttaa meitä menemään mitä mahdottomimpiin paikkoihin ja mitä vaikeimpien esteiden läpi viedäksemme lähimmäisiämme Jeesuksen

luo. Jumalan ystävinä haluamme olla Jumalan käsinä ja jalkoina viedäksemme rauhan ja sovituksen viestiä synnin halvaannuttamalle maailmalle.

Epäusko tekee armon tyhjäksi

Valitettavasti myös epäusko pyrkii tunkeutumaan sydämiimme ja seurakuntiimme ja valtaamaan tilaa. Silloin seurakunnan mahdollisuudet toimia parantavana yhteisönä heikkenevät. Seurakuntaa on verrattu syntisten sairaalaan, mutta myös sairaala voi pahimmillaan tulla paikaksi, jossa potilaat tulevat entistä sairaammiksi siellä riehuvien tarttuvien tautien tähden. Myös seurakunnassa ja omassa sydämessämme epäusko voi halvaannuttaa meidät niin, ettemme enää toimikaan lähimmäistemme parhaaksi. Kertomuksessamme esiintyvät lainopettajat taisivat jäädä todisteita tutkimaan ja omia käsityksiään vahvistamaan, kun muu joukko jo ylisti Jumalaa. He palasivat perinnäissääntöjensä turvalliseen maailmaan.

Myös meillä on vaara tehdä uskosta suorittamista, päähän pänttämistä ja pykälistä kiinni pitämistä. On hyvä, jos joku purkaisi katon meidänkin päältämme että näkisimme avarammin. Usko on enemmän sydämen kuin pään asia. Ja vain sydämellään näkee hyvin. Usko on luottamista suureen Jumalaan ja turvautumista häneen joka yksin voi meitä auttaa.

Heikki Huttunen

Jumala on johdattanut kansaansa

1 Asafin virsi. Kuuntele, kansani, mitä opetan, tarkatkaa sanojani, te kaikki.

2 Minä aion esittää viisaiden mietteitä, tuon julki menneisyyden arvoituksia, [Ps. 49:5]

3 vanhoja asioita, joista olemme kuulleet, joista isämme ovat meille kertoneet.

4 Me emme salaa niitä lapsiltamme vaan kerromme tulevillekin polville Herran voimasta, Herran teoista, ihmeistä, joita hän on tehnyt.

5 Hän sääti Jaakobille säädöksensä, hän antoi Israelille lakinsa ja käski meidän isiämme opettamaan ne lapsilleen,

6 jotta tulevakin polvi ne tuntisi, jotta vastedes syntyvätkin ne oppisivat ja kertoisivat omille lapsilleen.

7 Jumalaan heidän tulee turvautua, muistaa, mitä hän on tehnyt, ja noudattaa hänen käskyjään,

8 jotta eivät olisi kuin isänsä, nuo tottelemattomat ja uppiniskaiset, jotka häilyivät sinne tänne eivätkä pysyneet uskollisina Jumalalle.

Usko ja epäusko

Vanhassa testamentissa Jumalan armon olennainen ilmenemismuoto on sukupolvesta toiseen jatkuva siunaus. Lasten saaminen ja uskon perinnön jatkuminen heissä oli Vanhan testamentin juutalaisuuden evankeliumia. Isien perinnäissäännöt olivat arvossaan, koska niiden kautta välittyi sanoma Jumalan huolenpidosta kansaansa kohtaan ja avautui mahdollisuus uskoon ja uskollisuuteen Jumalaa kohtaan.

Jeesus toi tähän jatkuvuuteen jotain uutta. Hän sanoi: Te olette kuulleet... mutta minä sanon teille. Jeesus ei kohdellut isien perinnäissääntöjen uskontoa kunnioituksella. Hän muistutti, että Jumalan armo on suurempi kuin sapatti ja että rakkaus on se perussääntö, joka ylittää kaiken lain. Hän ei asettanut esikuvaksi vanhaa kirjanoppinutta, vaan lapsen, joka aina luottaa, kasvaa ja uudistuu.

Usko ei ole sama kuin uskonto. Emme voi opettaa uudelle sukupolvelle uskomista, voimme avata uskon mahdollisuuden. Niin kuin emme voi elää toisen puolesta, emme voi uskoa toisen puolesta. Lapsen pakottaminen uskonnon harjoittamiseen harvoin tuottaa toivottua tulosta. Uskonasioiden innokas tyrkyttäminen voi muodostua täysin vastakkaiseksi Jeesuksen sanomalle. Vanhempien, kummien tai ystävän omakohtainen usko ja sen siunaama elämäntapa voi olla merkinä ja tienviittana nuorelle uskon mahdollisuudesta. Parhaimmillaan seurakunta on yhteisö, joka antaa kasvavalle lapselle ja nuorelle luonnollisen turvaverkon.

Traditio saatetaan kristillisenä käsitteenä ymmärtää väärin. Se ei tarkoita raskasta isien ja äitien elämäntavan taakkaa, josta löytyisi ohjenuora kaikkea elämää varten. Käsite traditio viittaa evankeliumin ytimeen – mirhantuojaenaisten kohtaamaan odottamattomaan iloon tyhjän haudan luona. Enkeli lähetti heidät viemään ilosanomaa veljille. Latinan sana *tradere* tarkoittaa ilosanoman eteenpäin antamista – yhä uusille lähimmäisille, yhä uusissa tilanteissa, ja aina uudelle sukupolvelle. Tradition vastaanottamisen kautta jokainen voi päästä opetuslasten alkuperäisen uskon ja ilon lähteelle, nähdä ja kuulla saman kuin he. Se sanoma ja kohtaaminen kutsuu mukaan Kristuksen voittoon kuolemasta. Jokaisesta voi tulla elävän veden lähde, aina uudistuvan uskon ja toivon heijastaja toisille.

Jumala ilmoittaa itsensä. Se tapahtuu Hänen huolenpidossaan Israelin kansasta ja se huipentuu Hänen ihmiseksi tulemisessaan Jeesuksessa Kristuksessa. Ihmisen vastaus Jumalan ilmoitukseen synnyttää uskon. Usko on näin ymmärrettynä vuoropuhelua, kohtaamista. Koko elämä näyttäytyy uudessa valossa, kaikessa on mahdollisuus johonkin suurempaan, enempiin, valoisampaan. Itse uskon perintö, pyhä traditio, on tie ja kutsu lähteä liikkeelle. Usko ei olekaan sama asia kuin uskonto tai maailmankatsomus, se ei ole valmis maailmanselitys eikä tyhjentävä vastaus. Kristillinen usko on joukko tienviittoja ja polku, jolle jokaisen askelet jättävät ainutkertaistet jälkensä. Sillä tiellä itse ylösnoussut Herra kutsuu mukaan elämän voittoon, saamaan ja jakamaan kaikkien kanssa.

Henrik Nymalm

Tro och otro: 1 Mos 15:1-6 (Folkbibeln)

TRONS UPPKOMST OCH FÖRÄDLING

Därefter kom HERRENS ord till Abram i en syn. Han sade: "Frukta inte, Abram. Jag är din sköld. Din lön skall bli mycket stor." Men Abram sade: "Herre, HERRE, vad skall du ge mig? Jag går ju bort barnlös, och arvinge till mitt hus är Elieser från Damaskus." Abram sade vidare: "Se, mig har du inte givit någon avkomma. En av mitt husfolk kommer att ärva mig." Men HERRENS ord kom till honom: "Denne skall inte ärva dig, utan en som kommer från din egen kropp skall bli din arvinge." Sedan förde han honom ut och sade: "Se upp mot himlen och räkna stjärnorna, om du kan räkna dem", och han sade till honom: "Så skall din avkomma bli." Och Abram trodde på HERREN, och han räknade honom det till rättfärdighet.

Jag har fått mig förelagt att skriva om tro och otro.

Bibeln säger oändligt mycket mer om tro än den talar om otro. Gud själv är full av tro. Tro är vilja baserat på kärlek och ett överflödande hopp. "Tro är en övertygelse om det man hoppas, en visshet om det man inte ser." (Hebr.11:1)

Gud ger tro

Människan föds i synd. Vi föds nakna, beroende av våra föräldrars bristfälliga kärlek. I kontakten med vår omgivning ger det goda vi möter tro. Men också tvivel blir vår del p.g.a. det lidande som synden ger. Så får vi ropa med mannen som sökte helande av Jesus för sin son: "Jag tror. Hjälp min otro!" (Mark 9:24)

Gud inbjuder oss att tro. Han sänder sitt ord och han sände sitt levande, förkroppsligade ord, Jesus, sin Son, för att vi skulle få tro. Han gör vardagsmirakel för att vi ska upptäcka hur mycket han älskar oss. Som evangelisten Johannes skriver: "Men dessa har blivit nerskrivna, för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron skall ha liv i hans namn." (Joh 20:21)

Abrahams tro

Bakgrunden till den bibelpassage jag fått mig föreskriven som vi kort skall betrakta är ett krigståg, där Abram räddar sin brorson Lot och fem konungar i underläge mot fyra andra regenter. Abram önskade ingen belöning av kungarna för sin insats. Men istället belönar Gud honom. Gud ger sina fantastiska löften och välsignar honom genom att leda honom på sin viljas väg.

Abram, som vi senare lär känna som Abraham ("fader till många"), får här som gåva en tro som omspanner allt. Hans tro når upp till himlen: "räkna stjärnorna" (1 Mos 15:5), och den breder ut sig på jorden: "såsom sanden på havets strand" (1 Mos 22:17). Abraham blir en medborgare i det himmelska medan han ännu vandrar på jorden. Tron är ett mottagande av en vision som så stark i sin kallelse att den föder något inom oss. Abraham kan inte annat än lyda den himmelska visionen, precis som aposteln Paulus som vill lyda Gud genom smärta och tårar till andras frälsning och gudomliggörelse.

Vår tro

Tron ger oss kontakt med det yttersta, samtidigt som vi får syn på varje enskild detalj i det praktiska mänskliga livet. Inget kan vi undkomma. Allt kan förvandlas genom trons bön. Men inget sker utan smärta eller kris. Vi får gå från krig till fred som Abraham, från föraktfull förföljelse till lyrisk lovprisning med Paulus - kopplade till kyrkan och dess mission. Som vår ryske broder Serafim av Sarov har sagt: "Sök friden och tusende skall bli räddade."

Abrahams tro föds genom Guds ord till honom: "Se upp mot himlen och räkna stjärnorna... så skall din avkomma bli" (1 Mos 15:5). Tron föds alltid genom ett ord från Gud, den Allsmäktige! Så lär också Nya Testamentet: "Alltså kommer tron av predikan och predikan i kraft av Kristi ord" (Rom 10:17).

Jesus är trons upphovsman och fullkomnare (Hebr 12.2). Innan Abraham var fanns den Allsmäktige Sonen. (Joh 8:58). Vi får ta emot den tro han ger, den som namnet Jesus skänker (Apg 3:16). Därmed vandrar vi i spåren av den tro vår fader Abraham hade (Rom 4:12). Jesus blev trodd i världen (1 Tim 3:16). Bli vi? Bara om vi vandrar i våra fäders heliga tro. Tron övervinner världen (1 Joh 5:4)!

Herran rukous

Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi myös maan
päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä
jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille anteeksi velkamme
niin kuin mekin annamme anteeksi
velallisillemme.

Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima
ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Suomen ekumeenisen neuvoston
1.2.1973 hyväksymä ekumeeninen sanamuoto